

PONAVLJANJE ZA IZPIT

Primeri izpitnih nalog

1. V spodnji tabeli so podani rezultati izpitov študentov pri izbirnem predmetu v študijskem letu 2015/2016 na eni izmed slovenskih fakultet.

- a) Dopolnite tabelo s kumulativnimi frekvencami.

(3T)

	Frekvenca (f_k)	Kumulativna frekvenca
Ni opravil/a	8	8
zd(6)	13	21
db(7)	22	43
pd(8)	16	59
pd(9)	10	69
odl(10)	8	77

- b) V zgornjem primeru opredelite stvarno, krajevno in časovno populacijo. Kaj je statistična enota in kaj spremenljivka?

(6T)

Populacija

Stvarna: Študenti

Časovna: Študijsko leto 2015/2016

Krajevna: Ena izmed slovenskih fakultet

Statistična enota: Študent

Statistična spremenljivka: Rezultat izpita (ocena izpita)

Število enot: 77

c) Za mediano je kvantilni rang enak: $R = 39$. Katera izmed ocen torej predstavlja mediano?

(2T)

Odgovor: Ocena dobro (7)

2. V nekem proizvodnem podjetju so za zadnjih 12 mesecev zbrali podatke o številu proizvodov, ki jih je določen stroj izdelal z napako. Podatki so naslednji:

30   36   10   11   32   40   16   33   34   21   19   5

a) V zgornjem primeru opredelite krajevno populacijo, statistično enoto in spremenljivko.

(3T)

Krajevna populacija: Neko proizvodno podjetje

Statistična enota: Mesec

Statistična spremenljivka: Število proizvodov z napako

b) Sestavite ranžirno vrsto.

(2T)

x_i	5	10	11	16	19	21	30	32	33	34	36	40
R_i	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

c) Kolikšen je delež mesecev, ko je stroj izdelal več kot 31 proizvodov z napako?

(5T)

$$x = 31$$

$$x_0 = 30, R_0 = 7$$

$$x_1 = 32, R_1 = 8$$

$$R = R_0 + \frac{x - x_0}{x_1 - x_0} \cdot (R_1 - R_0) = 7 + \frac{31 - 30}{32 - 30} \cdot (8 - 7) = 7.5$$

$$P = \frac{R - 0.5}{N} = \frac{7.5 - 0.5}{12} = 0.583$$

Delež: $1 - 0.583 = 0.417$

Odgovor: Stroj je izdelal več kot 31 proizvodov z napako v 41.7% mesecev.

d) Največ koliko proizvodov z napako je izdelal stroj v četrtini mesecev, ko je izdelal najmanj proizvodov z napako? (5T)

$$P = 0.25$$

$$R = P \cdot N + 0.5 = 0.25 \cdot 12 + 0.5 = 3.5$$

$$R_0 = 3, x_0 = 11$$

$$R_1 = 4, x_1 = 16$$

$$x_{0.8} = x_0 + \frac{R - R_0}{R_1 - R_0} \cdot (x_1 - x_0) = 11 + \frac{3.5 - 3}{4 - 3} \cdot (16 - 11) = 13.5$$

Število: 13

Odgovor: V četrtini mesecev, ko je stroj izdelal najmanj proizvodov z napako, je izdelal
največ 13 proizvodov z napako.

3. Frekvenčna porazdelitev

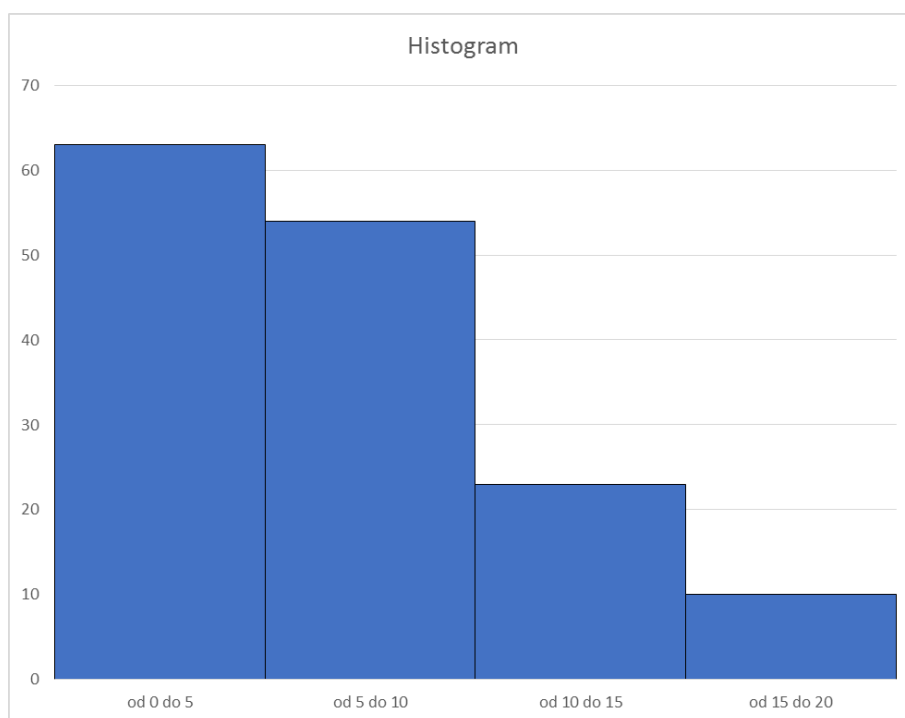
a) Dopolnite naslednjo frekvenčno tabelo (meje razredov, frekvence in kumulativne frekvence):

(6T)

	Razredi k	Frekvenca f_k	Kumulativna frekvenca F_k	Širina razreda d_i
1.	od ...0... do ...5...	63	63	5
2.	od ...5... do ...10...	54	117	5
3.	od ...10... do ...15...	23	140	5
4.	od ...15... do ...20...	10	150	5

b) Narišite histogram frekvenčne porazdelitve.

(4T)

c) Za frekvenčno porazdelitev izračunajte modus.

(4T)

MODUS:

$$\max(f_k) = 63 \quad \Rightarrow \quad k = 1$$

$$Mo = x_{k-1,max} + \frac{f_k - f_{k-1}}{2f_k - f_{k-1} - f_{k+1}} \cdot d_k = x_{0,max} + \frac{f_1 - f_0}{2f_1 - f_0 - f_2} \cdot d_1$$

$$= 0 + \frac{63 - 0}{2 \cdot 63 - 0 - 54} \cdot 5 = 0 + \frac{63}{72} \cdot 5 = 4.375$$

Modus: 4.375

4. Na nekem taboru so preverjali poznavanje okolja otrok glede na to, ali so gledali dokumentarni film o okolju ali ne. Podatke prikazuje spodnja tabela:

Empirične (opazovane) frekvence			
	Pozna	Ne pozna	Skupaj
Gledal film	25	6	31
Ni gledal filma	8	15	23
Skupaj	33	21	54

- a) S pomočjo hi-kvadrat testa preverite, ali sta spremenljivki povezani.

(6T)

Teoretične (pričakovane) frekvence			
	Pozna	Ne pozna	Skupaj
Gledal film	18,94	12,06	31
Ni gledal filma	14,06	8,94	23
Skupaj	33	21	54

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(f_i - f_i')^2}{f_i'} = \frac{(25 - 18.94)^2}{18.94} + \frac{(6 - 12.06)^2}{12.06} + \frac{(8 - 14.06)^2}{14.06} + \frac{(15 - 8.94)^2}{8.94} = 11.69$$

Vrednost hi-kvadrat testa: 11.69

Odgovor: Vrednost hi-kvadrat testa je večja od 0, nakazuje se povezanost med
Spremenljivkama.

b) Izračunajte ustrezen kontingenčni koeficient in opredelite intenziteto povezanosti.

(3T)

$$C = \sqrt{\frac{\chi^2}{\chi^2 + N}} = \sqrt{\frac{11.69}{11.69 + 54}} = 0.42$$

$$C_{pop} = \frac{C}{\sqrt{\frac{k-1}{k}}} = \frac{0.42}{\sqrt{\frac{1}{2}}} = \frac{0.42}{0.71} = 0.597$$

Vrednost kontingenčnega koeficienta: 0.597

Odgovor: Spremenljivki sta srednje močno povezani

če je $0.1 < C_{pop} < 0.3$, potem obstaja šibka povezanost med spr.;

če je $0.3 < C_{pop} < 0.6$, potem med spr. obstaja srednje močna povezanost;

če je $0.6 < C_{pop} < 1.0$, potem med spr. obstaja močna povezanost.

5. Raziskati želimo, ali je raven glukoze pri posameznikih linearno odvisna od njihove starosti. Naslednja tabela prikazuje podatke za 6 oseb:

<i>Starost</i>	<i>Raven glukoze</i>
43	99
21	65
25	79
42	75
57	87
59	81

- a) Izračunajte Pearsonov koeficient korelacije. Ali podatki nakazujejo linearno povezanost med ravno glukoze in starostjo posameznikov? Če je odgovor pritrديل, kakšno moč in kakšno smer povezanosti nakazujejo podatki?

(12T)

	Starost	Raven glukoze	$x_i - \mu_X$	$y_i - \mu_Y$	$(x_i - \mu_X) \cdot (y_i - \mu_Y)$	$(x_i - \mu_X)^2$	$(y_i - \mu_Y)^2$
1	43	99	1,83	18	33	3,36	324
2	21	65	-20,17	-16	322,67	406,69	256
3	25	79	-16,17	-2	32,33	261,36	4
4	42	75	0,83	-6	-5	0,69	36
5	57	87	15,83	6	95	250,69	36
6	59	81	17,83	0	0	318,03	0
Σ	247	486			478	1240,83	656

$$\mu_X = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N x_i = \frac{247}{6} = 41.17 \quad \mu_Y = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N y_i = \frac{486}{6} = 81$$

$$\rho_{XY} = \frac{C_{XY}}{\sigma_X \sigma_Y} = \frac{\sum_{i=1}^N (x_i - \mu_X)(y_i - \mu_Y)}{\sqrt{\sum_{i=1}^N (x_i - \mu_X)^2 \cdot \sum_{i=1}^N (y_i - \mu_Y)^2}} = \frac{478}{\sqrt{1240.83 \cdot 656}} = 0.5298$$

Pearsonov koeficient korelacije: $\rho = \underline{0.5298}$

Odgovor: Spremenljivki sta močno pozitivno povezani.

- b) Če podatki nakazujejo linearno povezanost, izračunajte še regresijsko premico odvisnosti ravni glukoze od starosti posameznika.

(4T)

$$a = \mu_Y - \frac{C_{XY}}{\sigma_X^2} \mu_X = 81 - \frac{478}{1240.83} \cdot 41.17 = 65.14$$

$$b = \frac{C_{XY}}{\sigma_X^2} = \frac{478}{1240.83} = 0.385$$

Enačba regresijske premice odvisnosti: Raven Glukoze = 65.14 + 0.385 * Starost